

D8. Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie

Karta opisu zajęć - Sylabus			
Państwowa Wyższa Szkoła Techniczno-Ekonomiczna im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2023-2024	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Finanse i Rachunkowość, studia pierwszego stopnia, profil praktyczny			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: zajęcia specjalistyczne	
Rok studiów: 3		Semestr: 5	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4E		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:	
Jednostka organizacyjna: Instytut Ekonomii i Zarządzania			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:		Ćwiczenia:	
Laboratorium:	30	Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
RAZEM:	45	RAZEM:	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
Wymagania wstępne i dodatkowe:			
1. Rozumieć podstawowe kategorie ekonomiczne, w tym mikroekonomiczne, znać podstawowe zagadnienia i konstrukcje z zakresu rachunkowości, rachunkowości finansowej, ekonomiki przedsiębiorstwa, planowania finansowego i budżetowania, finansów przedsiębiorstwa, controllingu w zarządzaniu przedsiębiorstwem.			
2. Posiadać umiejętności stosowania rozwiązań i metod ekonomiki przedsiębiorstwa, finansów przedsiębiorstwa i rachunkowości.			
3. Być gotowym do podejmowania zadań indywidualnych i zespołowych, świadomym ich konsekwencji oraz otwartym na doskonalenie wiedzy i umiejętności.			
Cel (cele) kształcenia dla zajęć:			
1. Poznanie wiedzy dotyczącej controllingowej struktury działania przedsiębiorstwa oraz zarządzania nim w warstwie wyróżnionych funkcji na poziomie operacyjnym.			
2. Wykształcenie umiejętności i właściwej metodologii stosowania podstawowych narzędzi controllingu operacyjnego.			
3. Świadomość konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w zakresie funkcjonowania mechanizmów i metod właściwych dla controllingu operacyjnego.			
EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW			
Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:		Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
Wiedzy - zna i rozumie			
COP_W_01	Dysponuje wiedzą w warstwie istoty, koncepcji, rodzajów controllingu, jego roli w zarządzaniu oraz zadań controllera i organizacji controllingu.		K_W06, K_W07

COP_W_02	Posiada wiedzę w warstwie koncepcji metod i podstawowych narzędzi controllingu operacyjnego oraz oceny działania przedsiębiorstwa w ujęciu controllingowym.	K_W06, K_W07		
Umiejętności - potrafi				
COP_U_01	Potrafi dokonać doboru i zastosować podstawowe metody i narzędzia controllingu operacyjnego w obszarze planowania, budżetowania, analizy porównawczej i przyczynowej odchyleń.	K_U04, K_U05, K_U07		
COP_U_02	Dobiera i wykorzystuje metody oraz interpretuje miary i wyniki w zakresie oceny controllingowej na poziomie operacyjnym funkcjonowania centrów odpowiedzialności i przedsiębiorstwa.	K_U04, K_U05, K_U07		
Kompetencji społecznych - jest gotów do				
COP_K_01	Wykazuje zdolności w zakresie samodzielnego i zespołowego realizowania postawionych przed nim zadań.	K_K01, K_K02		
COP_K_02	Uświadamia sobie konieczność uzupełniania oraz doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w zakresie stosowania controllingowej koncepcji zarządzania przedsiębiorstwem na poziomie operacyjnym. Wykazuje postawy przedsiębiorcze.	K_K03, K_K06		
TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA				
Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):				
Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
TP-01	Organizacja pomiaru i analizy wyników w controllingu operacyjnym	wykład	Wykład audytoryjny z prezentacją multimedialną, wytworzona sytuacja problemowa w kierunku kreowania rozwiązań. Opracowana synteza treści dla celów samokształcenia.	Początkowa ocena diagnozująca, aktywność dla formy sytuacyjnej, ocena bieżącego nabycia wiedzy, referat problemowy, egzamin pisemny.
TP-02	Funkcjonowanie modeli rachunku kosztów w controllingu operacyjnym	wykład	Wykład audytoryjny z prezentacją multimedialną, wytworzona sytuacja problemowa w kierunku kreowania rozwiązań. Opracowana synteza treści dla celów samokształcenia.	Początkowa ocena diagnozująca, aktywność dla formy sytuacyjnej, ocena bieżącego nabycia wiedzy, referat problemowy, egzamin pisemny.
TP-03	Zastosowanie metod budżetowania operacyjnego	wykład	Wykład audytoryjny z prezentacją multimedialną, wytworzona sytuacja problemowa w kierunku kreowania rozwiązań. Opracowana synteza treści dla celów samokształcenia.	Początkowa ocena diagnozująca, aktywność dla formy sytuacyjnej, ocena bieżącego nabycia wiedzy, referat problemowy, egzamin pisemny.
TP-04	Wykorzystanie metod analizy odchyleń w ujęciu porównawczym i przyczynowym	wykład	Wykład audytoryjny z prezentacją multimedialną, wytworzona sytuacja problemowa w kierunku kreowania rozwiązań. Opracowana synteza treści dla celów samokształcenia.	Początkowa ocena diagnozująca, aktywność dla formy sytuacyjnej, ocena bieżącego nabycia wiedzy, referat problemowy, egzamin pisemny.

TP-05	Użycie kryteriów oceny w analizie decyzyjnej obszaru operacyjnego	wykład	Wykład audytoryjny z prezentacją multimedialną, wytworzona sytuacja problemowa w kierunku kreowania rozwiązań. Opracowana synteza treści dla celów samokształcenia.	Początkowa ocena diagnozująca, aktywność dla formy sytuacyjnej, ocena bieżącego nabycia wiedzy, referat problemowy, egzamin pisemny.
TP-06	Praktyczne wykorzystanie metod analizy porównawczej i przyczynowo-skutkowej	laboratorium	Ćwiczenia zadaniowe, metoda sytuacyjna dla analizy wielowariantowej, wnioskowanie złożone i ocena wyników, praca w grupach, transformacja ćwiczenia zadaniowego w model zależności. Wykorzystanie zbiorów ćwiczeniowych.	Ćwiczenia tablicowe, odpowiedź ustna, sprawdzian zadaniowy. opracowanie rozwiązania modelowego, projekt zadaniowy, gra sytuacyjna, warsztaty studyjne.
TP-07	Praktyczne zbudowanie modelu wielopoziomowego rachunku wyników ośrodka odpowiedzialności	laboratorium	Ćwiczenia zadaniowe, metoda sytuacyjna dla analizy wielowariantowej, wnioskowanie złożone i ocena wyników, praca w grupach, transformacja ćwiczenia zadaniowego w model zależności. Wykorzystanie zbiorów ćwiczeniowych.	Ćwiczenia tablicowe, odpowiedź ustna, sprawdzian zadaniowy. opracowanie rozwiązania modelowego, projekt zadaniowy, gra sytuacyjna, warsztaty studyjne.
TP-08	Praktyczne ujęcie synergii budżetu operacyjnego i finansowego	laboratorium	Ćwiczenia zadaniowe, metoda sytuacyjna dla analizy wielowariantowej, wnioskowanie złożone i ocena wyników, praca w grupach, transformacja ćwiczenia zadaniowego w model zależności. Wykorzystanie zbiorów ćwiczeniowych.	Ćwiczenia tablicowe, odpowiedź ustna, sprawdzian zadaniowy. opracowanie rozwiązania modelowego, projekt zadaniowy, gra sytuacyjna, warsztaty studyjne.
TP-09	Praktyczna implementacja zależności w obszarze operacyjnego zarządzania zasobami i źródłami finansowania	laboratorium	Ćwiczenia zadaniowe, metoda sytuacyjna dla analizy wielowariantowej, wnioskowanie złożone i ocena wyników, praca w grupach, transformacja ćwiczenia zadaniowego w model zależności. Wykorzystanie zbiorów ćwiczeniowych.	Ćwiczenia tablicowe, odpowiedź ustna, sprawdzian zadaniowy. opracowanie rozwiązania modelowego, projekt zadaniowy, gra sytuacyjna, warsztaty studyjne.
TP-10	Praktyczne zastosowanie kryteriów oceny wariantowej w obszarze „zysk-ryzyko”	laboratorium	Ćwiczenia zadaniowe, metoda sytuacyjna dla analizy wielowariantowej, wnioskowanie złożone i ocena wyników, praca w grupach, transformacja ćwiczenia zadaniowego w model zależności. Wykorzystanie zbiorów ćwiczeniowych.	Ćwiczenia tablicowe, odpowiedź ustna, sprawdzian zadaniowy. opracowanie rozwiązania modelowego, projekt zadaniowy, gra sytuacyjna, warsztaty studyjne.

ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)			
Literatura podstawowa:			
1. Controlling operacyjny w przedsiębiorstwie: centra odpowiedzialności w teorii i praktyce, Maria Sierpińska, Bogusław Niedbała - Wyd. 1, 5 dodr. - Warszawa: Wydaw. Naukowe PWN, 2013.			
2. Controlling w praktyce, Zbigniew Leszczyński, Tomasz Wnuk-Pel - Gdańsk: Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr, 2006.			
Literatura uzupełniająca:			
3. Rachunkowość zarządcza i controlling, Mieczysław Dobija - Wyd. 2 - 8 dodr. - Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2012.			
4. Controlling w przykładach, W. Próchnicki – Warszawa: Helion, 2014.			
5. Controlling: Concepts of Management Control, Controllership, and Ratios, T. Reichmann, Springer Berlin: Heidelberg, 2011.			
III. INFORMACJE DODATKOWE			
BILANS PUNKTÓW ECTS			
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)			
Forma aktywności			Liczba godzin
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia			45
Praca własna studenta			55
SUMA GODZIN:			100
OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)			
			Liczba punktów ECTS
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,8
	Praca własna studenta		2,2
godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;			
OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:			
1. Przygotowanie do zajęć na podstawie syntezy ich treści i poznanie wskazanej literatury przedmiotu; symbol efektu kształcenia COP_W_01, COP_W_02; metoda weryfikacji: odpowiedź ustna w trakcie zajęć, egzamin pisemny,			
2. Przygotowanie do zajęć ćwiczeniowych, projektu i sprawdzianu zadaniowego; symbol efektu kształcenia COP_U_01, COP_U_02; metoda weryfikacji: zadanie tablicowe, zadanie podane do wcześniejszego opracowania, sprawdzian okresowy, projekt zadaniowy, sprawdzian końcowy,			
3. Przygotowanie zadania koncepcyjnego; symbol efektu kształcenia COP_U_01, COP_U_02, COP_K_01, COP_K_02; metoda weryfikacji: model opracowany w arkuszu kalkulacyjnym, prezentacja zespołowa, gra sytuacyjna			
KRYTERIA OCENIANIA			
Ocena kształtująca:			
Wynika z zaplanowanego przebiegu i formy nauczania, ukierunkowana na motywację i zdefiniowane kryteria sukcesu, dająca wskazania do poprawy wyników w obszarze:			
1. wiedzy o istocie, rodzajach i organizacji controllingu operacyjnego oraz jego interakcjach z systemem controllingowym przedsiębiorstwa:			
- poziom spójności wypowiedzi i wyprowadzenia ocen syntetyzujących,			
- stopień absorpcji wiedzy ze wskazanych źródeł literaturowych,			
2. wykształcenia umiejętności doboru właściwego rozwiązania zadaniowego i metodologicznego dla potrzeb controllingu operacyjnego:			
- poziom zdolności do samodzielnego rozwiązania zadania numerycznego,			
- zakres, sposób budowy i struktura rozwiązania modelowego,			
3. świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności w zakresie controllingu operacyjnego, jego rodzajów i obszarów wykorzystania:			
- poziom zdolności samodzielnego i zespołowego realizowania zadań,			
- zakres rozumienia potrzeby doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności.			

Ocena podsumowująca:

Stanowi zwartościowaną ocenę stopnia nabycia wiedzy weryfikowaną z wykorzystaniem formy zaliczenia oraz nabytych umiejętności i kompetencji z wykorzystaniem formy pracy koncepcyjnej, przy wykorzystaniu progów dla kryteriów:

- brak wiedzy w zakresie podbudowy teoretycznej, brak wykształcenia umiejętności i właściwego użycia metod i narzędzi, nieposiadanie zdolności do samodzielnego i zespołowego realizowania zadań oraz brak świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności – ocena niedostateczna (poniżej progu 66% kryteriów częściowych),
- zadowalająca wiedza w zakresie podbudowy teoretycznej, zadowalające wykształcenie umiejętności i właściwego użycia metod i narzędzi, zadowalające zdolności do samodzielnego i zespołowego realizowania zadań oraz niski poziom świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności – ocena dostateczna (zakres 66-77% kryteriów częściowych),
- ugruntowana wiedza w zakresie podbudowy teoretycznej, dobre wykształcenie umiejętności i właściwego użycia metod i narzędzi, średnia zdolność do samodzielnego i zespołowego realizowania zadań oraz średni poziom świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności – ocena dobra (zakres 78-89% kryteriów częściowych)
- bardzo dobrze utrwalona wiedza w zakresie podbudowy teoretycznej, bardzo dobre wykształcenie umiejętności i właściwego użycia metod i narzędzi, wysoka zdolność do samodzielnego i zespołowego realizowania zadań oraz wysoki poziom świadomości konieczności uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności – ocena bardzo dobra (zakres 90-100% kryteriów częściowych)

INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ

Asynchroniczny kurs e-learningowy jako wsparcie nauczania w formie stacjonarnej i zdalnej synchronicznej (Moodle)